

Prima instanță: Judecătoria Dubăsari (jud.B. Talpă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță)

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Ala Cobăneanu

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de Aurelia Ursul împotriva deciziei din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari cu privire la anularea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015 de încetare a raportului de serviciu,

c o n s t a t ă :

La data de 30 septembrie 2015, Aurelia Ursul a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova solicitînd anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, încasarea salariului în mărime de 8000 lei pentru absența forțată de la serviciu, începînd cu 03 septembrie 2015 pînă la pronunțarea hotărîrii, încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta Aurelia Ursul a invocat că prin contractul individual de muncă nr.17 din 02 iulie 2010, Ministerul Educației al Republicii Moldova a angajat-o în funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” din satul Cocieri, rl Dubăsari pe un termen de 5 ani, începînd cu data de 05 iunie 2010.

Menționează că, termenul contractului individual de muncă a expirat la 05 iulie

2015, însă, nu a fost preavizată de către angajator despre încetarea raporturilor de muncă pînă la expirarea contractului în termenul prevăzut de legislație și a continuat să activeze în funcția de director.

Prin ordinul nr. 43 c din 26 iunie 2015 a Direcției Învățămînt, Tineret și Sport a Consiliului raional Dubăsari i-a fost acordat concediu anual de odihnă pe perioada – 01 iulie 2015 - 02 septembrie 2015.

Precizează că, în perioada concediului s-a îmbolnăvit și s-a aflat în concediu medical începînd cu 20 iulie 2015 pînă la data de 01 august 2015 și de la 03 septembrie 2015 pînă la data de 09 septembrie 2015. Din data de 07 septembrie 2015 a fost internată în spital cu criză hipertonică.

Afirmă că, la data de 21 august 2015, de către Direcția Învățămînt, Tineret și Sport Dubăsari i-a fost adus la cunoștință că contractul individual de muncă a expirat în temeiul art.82 lit. f) Codul muncii și va înceta la data de 03 septembrie 2015.

Prin dispoziția Președintelui raionului Dubăsari nr.289-i din 01 septembrie 2015 a fost încetat raportul de muncă cu ea, începînd cu data de 03 septembrie 2015 și a fost anunțată vacantă funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” din com. Cocieri, rl Dubăsari. În funcția de director interimar al al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” a fost numită Tatiana Roșca pînă la desfășurarea concursului de ocupare a funcției de director.

Susține că, la data de 08 septembrie 2015 a adresat o petiție Cancelariei de Stat a Republicii Moldova. Astfel, ultima verificînd legalitatea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015, a solicitat Președintelui raionului Dubăsari abrogarea acesteia ca fiind contrară legislației în vigoare. Pîrîtul nu a reacționat la notificarea Cancelariei de Stat.

Indică că, dispoziția nr.289-i din 01 septembrie 2015 urmează a fi anulată, deoarece este contrară prevederilor legii, fiind încălcată procedura concedierii, nu este indicat temeiul legal al concedierii, iar persoana numită în funcție de director interimar este incompatibilă funcției ocupate.

Remarcă că, la emiterea dispoziției, Președintele raionului Dubăsari nu a fost imparțial și a numit în funcția de director interimar o persoană care exercită mandatul alesului local. De asemenea, nu a luat în considerare că are un stagiu de muncă de 31 ani, deține grad managerial, este veteran al conflictului armat din 1992, pentru activitate pedagogică îndelungată a fost decorată de nenumărate ori, iar la momentul actual a rămas fără serviciu.

Declară că, a avut retrăiri imense în legătură cu concedierea sa, a fost internată la spital cu criză hipertonică, modul în care a fost concediată i-a lezat imaginea și a afectat-o psihic.

La data de 19 noiembrie 2015, reclamanta Aurelia Ursul a depus o cerere de concretizare, indicînd cu calitatea procesuală de copîrît Președintele raionului Dubăsari- Grigore Policinschi, invocînd că ultimul nu avea competența de a elibera din funcție directorii instituțiilor de învățămînt publice, deoarece această competență îi revine organului local de specialitate în domeniul învățămîntului - Direcția Generală a Învățămîntului. În rest, reclamanta a menținut pretențiile expuse în acțiunea inițială.

Prin cererea de chemare în judecată depusă la data de 29 octombrie 2015 de

către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari s-a solicitat anularea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu”.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a invocat că la data de 01 septembrie 2015, Președintele raionului Dubăsari- Grigore Policinski a emis dispoziția nr.289-i prin care s-a încetat raportul de serviciu al Aureliei Ursul - director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com.Cocieri, începând cu data de 03 septembrie 2015.

Menționează că, în conformitate cu art.68 alin.(2) al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, Oficiul a efectuat controlul sub aspectul legalității dispoziției în cauză și a constatat că a fost emisă cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

La data de 16.09.2015, Oficiul a înaintat Președintelui raionului Dubăsari notificarea nr.1304/OT4-1963, prin care a solicitat abrogarea dispoziției în cauză. În limita termenului, conform legislației în vigoare, răspuns în adresa Oficiului nu a parvenit.

Invocă că, dispoziția nr.289-i a fost emisă contrar prevederilor legale, deoarece examinând materialele care au stat la baza emiterii prezentei dispoziții, a stabilit că la înștiințarea Aureliei Ursul privind încetarea raporturilor de serviciu, a fost încălcat acel termen de preavizare cu 7 zile, contrar legislației în vigoare.

Remarcă că, conform legislației în vigoare, Tatiana Roșca - consilier raional este incompatibilă cu funcția de director interimar al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2015 a Judecătoriei Dubăsari a fost conexată pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari cu privire la anularea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015 la pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Dubăsari s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari cu privire la anularea dispoziției de încetarea raportului de serviciu nr.289-i din 01 septembrie 2015.

Prin decizia din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Aurelia Ursul și s-a casat integral hotărârea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Dubăsari și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și

parțial cererea depusă de Aurelia Ursul; s-a anulat dispoziția Președintelui raionului Dubăsari nr.289-i din 01 septembrie 2015 cu privire la încetarea raportului de serviciu cu Aurelia Ursul, director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com. Cocieri, începând cu 03 septembrie 2015; s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 17 mai 2016, Aurelia Ursul a declarat recurs împotriva deciziei din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie restabilită în funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, să se încaseze din contul Consiliului raional Dubăsari salariul în mărime de 8000 lei pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 03 septembrie 2015 până la devenirea irevocabilă a hotărârii, să se încaseze prejudiciul moral în mărime de 10000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8000 lei.

În susținerea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare eronat au interpretat legislația muncii în vigoare, indicând, că i-a fost adus la cunoștință în scris la 18 august 2015 prin scrisoarea nr.152 faptul precum că contractul individual de muncă a expirat la data de 05 iulie 2015, însă, au neglijat normele legale care prevăd expres că salariatul este înștiințat în scris cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea contractului de muncă.

Menționează că, a fost înștiințată de către angajator după expirarea contractului individual de muncă, cât și în timpul când se afla în concediu, dar nu în zile lucrătoare, ceea ce, în opinia sa, constituie grave abateri de procedură ale legislației în vigoare la concedierea sa din funcția deținută de director, care au fost constatate atât de către Ministerul Educației al Republicii Moldova în referința depusă, cât și prin notificarea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nr.1304/OT4-163 din 16 septembrie 2015, adresată pe numele Președintelui raionului Dubăsari privind abrogarea dispoziției de încetare a raportului de serviciu cu subsemnata.

Consideră că, instanțele ierarhic inferioare eronat s-au bazat pe prevederile art.83alin. (3) Codul muncii, precum că contractul individual de muncă pe durată determinată încheiat pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă ale salariatului al căruia contract individual de muncă este suspendat sau care se află în concediul respectiv încetează în ziua reîntoarcerii acestui salariat la lucru. Această contravine prevederilor art.86 alin.(2) Codul muncii, în care este indicat expres faptul precum că nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, iar ea, conform certificatelor de concedii medicale: Seria 01 Nr. 2033057 din 03 septembrie 2015; Seria 01 Nr. 1601207 din 16 septembrie 2015 s-a tratat în regim ambulatoriu de la 03 septembrie 2015 până la 09 septembrie 2015 și respectiv de la 07 septembrie 2015, când a fost internată de salvare până la 21 septembrie 2015, adică la data de 03 septembrie 2015, inclusiv s-a aflat în concediul medical.

Remarcă că, instanțele ierarhic inferioare la adoptarea actelor de dispoziție, verificând sub aspectul legalității desemnarea Tatiane Roșca în funcția de director

interimar al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” din com. Cocieri, în detrimentul său, nu au luat în considerare că ea este veteran al conflictului militar din 1992, are un stagiul de muncă în domeniul învățământului de 31 ani, deține gradul managerial doi la specializarea managementul educațional, acordat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova prin ordinul nr.86 din 05 august 2013. Pentru activitatea pedagogică îndelungată a fost apreciată de nenumărate ori și anume: prin diplomele din 27 decembrie 2012, 30 octombrie 2013 și respectiv 23 decembrie 2014, cât și a dispoziției nr.131-n din 31 iulie 2015, „Cu privire la stabilirea sporului pentru înalta competență profesională, intensitatea muncii, și pentru îndeplinirea unor sarcini de importanță majoră pentru luna iulie 2015”, emise de către Președintele raionului Dubăsari. Însă, în pofida acestui fapt a rămas la momentul actual fără serviciu.

Precizează că, la data de 31 martie 2016, orele 11:00 a fost numită prima ședință de examinare a apelului declarat de ea și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 28 decembrie 2015 a Judecătorei Dubăsari. S-a prezentat la data și ora fixată, împreună cu avocatul Arcadii Crainic, cu care a încheiat contract de asistență juridică în dimineața zilei de 31 martie 2016. Sala de ședință era arhiplină și se examinau dosarele programate la orele 10:00. A așteptat în coridor pînă se vor finisa examinarea acestor dosare. Văzînd că este ora 11:20 a întrebat iarăși ce dosare se examinează. Atunci a fost informată că împreună cu dosarele programate la orele 10:00 se examinează și cele programate la orele 11:00. Imediat s-a apropiat de grefierul judecătorului raportor să informeze că sunt prezenți, însă, le-a comunicat că ședința deja a avut loc și instanța urmează să se pronunțe pe marginea acestui caz. Astfel i-a fost încălcat în mod flagrant drepturile sale ca apelantă de a participa la examinarea apelului, cât și de a beneficia de asistență juridică a unui avocat ales de ea. Acest fapt a împiedicat și prezența reprezentantului Consiliului raional Dubăsari și Președintelui raionului Dubăsari, care se afla, la fel, în coridor în așteptarea invitării de a participa la examinarea cauzei civile în ordine de apel.

Opinează că, la examinarea cererilor de apel nu s-a luat în considerare opinia intervenientului accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova, care a considerat imposibilă examinarea cauzei în lipsa celor neprezenți.

Consideră că a fost indusă în eroare prin examinarea după orele 11:00 și a dosarelor programate la orele 10:00. În acest sens, anexează și mandatul de asistență juridică cu nr.0145270 din 31 martie 2016, contractul de asistență juridică nr.4 din 31 martie 2016, încheiat cu avocatul Arcadii Crainic, cât și bonul de plată Seria EP Nr.270670 din 31 martie 2016 și cererea de anexare a acestor documente, întocmită de către avocatul Arcadii Crainic.

În conformitate cu art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 31 martie 2016, iar Aurelia Ursul a declarat recurs la data de 17 mai 2016, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 06 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificînd legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Aurelia Ursul și va menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul notează că Aurelia Ursul s-a adresat la data de 30 septembrie 2015 cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova, prin care a solicitat anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Iovița”, încasarea salariului în mărime de 8000 lei pentru absența forțată de la serviciu, începînd cu 03 septembrie 2015 pînă la pronunțarea hotărîrii, încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei (Vol.II, f.d.6-8).

La data de 29 octombrie 2015, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui raionului Dubăsari și a solicitat anularea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu” emis în privința Aureliei Ursul, director al Liceului Teoretic „Vlad Iovița” (Vol.I, f.d.3-5).

Prin hotărîrea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Dubăsari s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari cu privire la anularea dispoziției de încetarea a raportului de serviciu nr.289-i din 01 septembrie 2015 (Vol.II, f.d.171, 179-184).

Prin decizia din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Aurelia Ursul și s-a casat integral hotărîrea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Dubăsari și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și

parțial cererea depusă de Aurelia Ursul; s-a anulat dispoziția Președintelui raionului Dubăsari nr.289-i din 01 septembrie 2015 cu privire la încetarea raportului de serviciu cu Aurelia Ursul, director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com. Cocieri, începând cu 03 septembrie 2015; s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată (Vol.II, f.d.209-220).

Din materialele pricinii rezultă că prin ordinul nr. 165 p din 02 iulie 2010 al Ministerului Educației al Republicii Moldova „Cu privire la numirea în funcție”, Aurelia Ursul a fost numită în funcția de director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” din sat. Cocieri, rl Dubăsari, începând cu 05 iulie 2010 pe o perioadă de 5 ani (Vol.II, f.d.13). Totodată, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 17 din 02 iulie 2010 (Vol.II, f.d.10-12).

Prin ordinul nr. 43-C din 26 iunie 2015 al Șefului Direcției Învățământ Tineret și Sport „Cu privire la acordarea concediului de odihnă anual”, directorului Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” –Aurelia Ursul i s-a acordat concediu anual de odihnă pentru perioada 01 iulie 2015-02 septembrie 2015 (Vol.II, f.d.26).

Prin dispoziția nr. 289-i din 01 septembrie 2015 a Președintelui rl Dubăsari „Cu privire la încetarea raportului de serviciu” s-a încetat raportul de serviciu al Aureliei Ursul, director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com. Cocieri, începând cu data de 03 septembrie 2015 (Vol.II, f.d.27).

Conform aceleiași dispoziții, a fost anunțată vacantă funcția de director și a fost numită Tatiana Roșca în funcția de director interimar al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” (Vol.II, f.d.27).

Colegiul menționează că această dispoziție a fost adusă la cunoștință Aureliei Ursul la data de 02 septembrie 2015, contra semnătură (Vol.II, f.d.27).

Prin scrisoarea nr. 152 din 18 august 2015, Aurelia Ursul a fost informată precum că la data de 05 iulie 2015 a expirat termenul contractului individual de muncă nr.17 din 02 iulie 2010, conform art. 82 lit. f) Codul muncii. Concomitent, a fost anunțată că raportul de muncă cu Direcția Învățământ Tineret și Sport va înceta la data de 03 septembrie 2015, din motiv că în perioada 01 iulie 2015-02 septembrie 2015 se află în concediu anual de odihnă (Vol.II, f.d.28).

Tot aici, este de menționat că această informație a fost adusă la cunoștință Aureliei Ursul la data de 21 august 2015, contra semnătură (Vol.II, f.d.28).

Colegiul notează că legalitatea dispoziției nr. 289-i din 01 septembrie 2015 a Președintelui rl Dubăsari „Cu privire la încetarea raportului de serviciu”, a fost supusă controlului sub aspectul legalității de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin prisma prevederilor art. 68 alin.(2) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2016.

În acest sens, a fost notificat Președintelui rl Dubăsari, fiind solicitată abrogarea acesteia, invocându-se încălcarea termenului de preavizare a Aureliei Ursul și incompatibilitatea funcției de director interimar al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” cu mandatul alesului local, încălcări invocate ulterior în cererea de chemare

în judecată.

În consecință, Colegiul reține că prin decizia instanței de apel s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și parțial cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul și s-a anulat dispoziția nr. 289-i din 01 septembrie 2015 a Președintelui rl Dubăsari cu privire la încetarea raportului de serviciu cu Aurelia Ursul director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com. Cocieri, începând cu data de 03 septembrie 2015 ca fiind emis cu derogare de la prevederile legale, constatând faptul că în competența Președintelui rl Dubăsari nu intră eliberarea din funcție a directorilor instituțiilor de învățământ publice. Or, această atribuție îi revine organului local de specialitate-Direcția Generală de Învățământ, instituită prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 404 din 16 iunie 2015.

Astfel, conform pct.9 subpct. 35) al Regulament-Cadru de organizare și funcționare a organului local de specialitate în domeniul învățământului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 404 din 16 iunie 2015, organul local de specialitate angajează, în baza rezultatelor concursului, și eliberează, în condițiile legii, directorii instituțiilor publice de învățământ aflate în subordine.

Conform art. 153 Codul educației, contractele individuale de muncă ale directorilor instituțiilor de învățământ publice, cu excepția celor din învățământul superior, de la numirea cărora în funcție au trecut mai mult de 5 ani încetează de drept la data expirării a 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentului cod. Constatarea cazului de încetare de drept a contractului individual de muncă se face de către autoritățile cu competențe legale de numire în funcție și este adusă la cunoștință persoanelor aflate în situațiile respective în termen de cel mult 5 zile lucrătoare. În termen de cel mult 6 luni de la data încetării contractelor individuale de muncă în condițiile alin.(1), autoritățile cu competențe legale de numire în funcție vor organiza concursuri de ocupare a posturilor de director devenite vacante. În perioada de pînă la numirea prin concurs a directorilor instituțiilor publice de învățământ, conducerea instituțiilor va fi exercitată de către directorii interimari desemnați de către autoritățile cu competențe legale de numire în funcție.

De asemenea, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel în partea casării dispoziției nr. 289-i din 01 septembrie 2015 a Președintelui rl Dubăsari cu privire la încetarea raportului de serviciu cu Aurelia Ursul director al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță”, com. Cocieri, începând cu data de 03 septembrie 2015, fără a dispune restabilirea Aureliei Ursul în funcția deținută anterior, axîndu-se pe prevederile Codul Educației.

În acest sens, Colegiul reiterează că contractul individual de muncă nr. 17 din 02 iulie 2010 între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Aurelia Ursul a fost încheiat pe un termen de 5 ani, conform Titlului II, pct. 2 din contract (f.d.10).

Conform art. 50 alin. (6) Codul educației, directorul și directorii adjuncți ai instituției publice de învățământ general sînt numiți în funcție pentru un termen de 5 ani. La expirarea acestui termen, contractul individual de muncă al conducătorului încetează de drept, funcția devenind vacantă.

Astfel, Colegiul reține că contractul individual de muncă încheiat între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Aurelia Ursul la data de 02 iulie 2010

a încetat de drept, fapt corect constatat și de instanța de apel, or, norma de drept menționată *supra* statuează expres că directorii instituției publice de învățământ general sînt numiți în funcție pentru un termen de 5 ani.

În această ordine de idei, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că contractul se consideră prelungit, dacă nici una din părți nu a cerut încetarea lui, rezultînd din prevederile art. art. 82 lit.f), 83 alin.(4) Codul muncii.

Conform art. 82 lit. f) Codul muncii, contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract, cu excepția cazului cînd raporturile de muncă continuă de fapt și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor, precum și a cazului prevăzut la art.83 alin.(3).

Conform art. 83 alin.(3) Codul muncii, contractul individual de muncă pe durată determinată încheiat pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă ale salariatului al cărui contract individual de muncă este suspendat sau care se află în concediul respectiv (art.55 lit.a)) încetează în ziua reîntoarcerii acestui salariat la lucru.

Conform art. 83 alin.(4) Codul muncii, dacă, la expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată, nici una dintre părți nu a cerut încetarea lui și raporturile de muncă continuă de fapt, contractul se consideră prelungit pe durată nedeterminată.

Colegiul conchide că speței date nu-i sunt aplicabile prevederile art. 83 alin.(4) Codul muncii, or, Codul Educației este un act posterior și o lege specială în raport cu Codul Muncii, iar norma de drept aplicabilă speței date este art. 50 alin. (6) Codul educației.

În atare circumstanțe, Colegiul reliefă că la caz nu poate fi admisă prelungirea tacită a contractului individual de muncă, invocată de recurentă rezultînd din prevederile art. 83 alin.(4) Codul muncii, în condițiile cînd art. 50 alin. (6) Codul educației prevede expres încetarea de drept a contractului la expirarea termenului de 5 ani, fără a stabili careva excepții, fapt corect constatat, în esență, de instanța de apel.

De asemenea, Colegiul consideră nefondat argumentul recurenteii precum că nu ar fi fost înștiințată despre încetarea contractului individual de muncă cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte.

La acest capitol, Colegiul reiterează că Aurelia Ursul, prin scrisoarea nr. 152 din 18 august 2015, a fost informată precum că la data de 05 iulie 2015 a expirat termenul contractului individual de muncă nr.17 din 02 iulie 2010, conform art. 82 lit. f) Codul muncii. Concomitent, s-a specificat că raportul de muncă cu Direcția Învățământ Tineret și Sport va înceta la data de 03 septembrie 2015, din motiv că în perioada 01 iulie 2015-02 septembrie 2015 se află în concediu anual de odihnă (Vol.II, f.d.28). Scrisoare a fost adusă la cunoștință Aureliei Ursul la data de 21 august 2015, contra semnătură (Vol.II, f.d.28).

Prin urmare, instanța de apel corect a concluzionat că reclamanta Aurelia Ursul a fost preavizată despre încetarea de drept a contractului individual de muncă.

La fel, Colegiul consideră eronată poziția recurenteii precum că ar fi fost concediată contrar prevederilor art. 86 alin.(2) Codul muncii, aflîndu-se în concediu

medical, deoarece în contextul prevederilor legale, expirarea termenului contractului individual de muncă încheiat pe o perioadă determinată, ce constituie o condiție obiectivă de încetare a contractului, nu cade sub incidența art. 86 alin.(2) Codul muncii.

Argumentele recurente referitor la numirea în funcție de director interimar al Liceului Teoretic „Vlad Ioviță” a Tatiane Roșca sunt irelevante, deoarece Aurelia Ursul contestă decizia în partea respingerii cerinței de restabilire în funcția deținută anterior și drepturile aferente ce rezultă din această.

Cu referire la argumentul recurente precum că examinarea cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 28 decembrie 2015 a Judecătorei Dubăsari s-a desfășurat în lipsa sa, Colegiul menționează că apelanta/recurenta Aurelia Ursul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale prin îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când personal nu a intenționat să-și realizeze drepturile și să-și asume obligații.

În acest sens, Colegiul reține că în conformitate cu art. 370 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe, citează părțile și alți participanți la proces, propunându-le să depună, cu cel puțin 3 zile înainte de judecarea apelului, noi referințe și înscrisuri la dosar.

La acest capitol, Colegiul notează că din materialele pricinii rezultă că reclamanta Aurelia Ursul a fost înștiințată în mod legal despre data și ora ședinței de judecată-31 martie 2016 ora 11:00, stabilită pentru examinarea pricinii în ordine de apel, ceea ce se confirmă prin semnătura aplicată pe avizul de recepție a citației (Vol.II, f.d.196, 199).

În atare circumstanțe nu poate fi invocată încălcarea normelor de drept procedural, cu atât mai mult examinarea pricinii în ordine de apel în lipsa apelantei, în condițiile când instanța de apel a întreprins măsurile necesare de înștiințare a apelantei, iar la ora stabilită Aurelia Ursul avea obligația de a se prezenta în sala unde se desfășura ședința de judecată.

În recursul declarat, la capitolul examinării cererii de apel în lipsa sa și a avocatului său- Arcadii Crainic, Aurelia Ursul indică că s-a prezentat la data și ora stabilită pentru examinarea cererii de apel- 31 martie 2016 ora 11:00 împreună cu avocatul său-Arcadii Crainic, dar din motiv că sala de ședință era aglomerată și se examinau dosarele programate pentru orele 10:00, au așteptat în hol. La orele 11:20 au aflat că împreună cu dosarele stabilite pentru orele 10:00, se examinează și cele numite pentru orele 11:00.

În circumstanțele expuse, Colegiul conchide că nu poate fi pusă pe seama instanței de apel eludarea apelantei Aurelia Ursul de a beneficia de drepturile procedurale garantate de art.art. 56, 372 Cod de procedură civilă, inclusiv și dreptul la asistență juridică garantat de art. 8 Cod de procedură civilă.

Or, acțiunile Aureliei Ursul nu constituie decît o eludare a acesteia de a-și respecta obligațiile procedurale, în condițiile când prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, ceea ce denotă că apelanta/recurenta nu a intenționat să-

și realizeze drepturile și să-și asume obligații.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, mai mult că reprezentantul unui alt participant în proces – intervenientului – Ministerul Educației al Republicii Moldova a fost prezent în ședința de judecată.

Concomitent, Colegiul precizează că CtEDO accentuează că, deși articolul 6 § 1 CEDO obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Instanța de recurs apreciază ca fiind justă concluzia instanței de apel și în partea respingerii cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece rezultând din prevederile art. 94 Cod de procedură civilă, în condițiile respingerii acțiunii, acestea rămân pe seama reclamantei.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța ierarhic inferioară, la adoptarea actului de dispoziție, s-a conformat rigorilor legii, iar decizia adoptată răspunde argumentelor ambelor părți. Or, dezacordul recurente cu decizia instanței ierarhic inferioară nu constituie temei de casare a acesteia, în condițiile când această a fost adoptată rezultând din circumstanțele pricinii raportate la normele de drept material aplicabile speței date.

Colegiul notează și faptul că în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa că rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele de fapt și de drept menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Aurelia Ursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Aurelia Ursul.

Se menține decizia din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Ursul împotriva Consiliului raional Dubăsari, Președintelui raionului Dubăsari, intervenient accesoriu Ministerul Educației al Republicii Moldova cu privire la anularea dispoziției de concediere nr.289-i din 01 septembrie 2015, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui raionului Dubăsari cu privire la anularea dispoziției nr.289-i din 01 septembrie 2015 de încetare a raportului de serviciu.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Ala Cobăneanu

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală